

Tilpasset?

Indhold – Tilpasset?

3 Ned i »puttekassen«?

– leder

4 Når tiden gør os syge

– kravene bliver større og større

7 Vi skal *erfare* Guds godhed

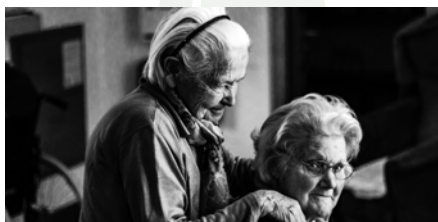
– et uddrag af Magnus Malms bog:
Fri til at tjene

10 Døren er åben – du er velkommen

– om fællesskab med andre

12 Hvad nu, hvis Gud har så meget mere til os?

– om de fem tjenestegaver

15 Kan du lege?

– om fællesskab eller afvisning

18 Giv en julegave

– et bæredygtigt projekt med lokal forankring

20 En mand med vægt bag ordene

– portræt af ny generalsekretær
Torben Andersen

23 Drømmen

– portræt af ny menighedsudvikler
Jan Kornholt

26 »Jeg påtager mig opgaven af kærlighed til kirken«

– samtale med nyt ledelsesmedlem
Poul Erik Bjerg

27 Navne

28 Det brænder jeg for

– Britta Eckhardts oplevelse af kald

29 Læs teologi

– studér evangeliet

30 Et åbent sted

– menighedsstafetten

33 En jubilæumstanke

– i anledningen af BaptistKirkens
180-års jubilæum

34 Nye præster og nye menigheder

– ordination i Burundi

36 Foragter ej de ringe dage (sang Grundtvig)

– klumme

Forsiden:
[📷] Kurt Bøgsted

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 5, 2019 – 166. årgang

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 1: 28. februar. Deadline 2. januar
Nr. 2: 1. maj. Deadline 24. februar
Nr. 3: 17. juli. Deadline 18. maj

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, sortebaervej5@gmail.com
Jamie Cunningham,
tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com
Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk
Renathe Zimmermann,
tlf. 6165 2656, ivrezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD: Ole Engel

Ned i >puttekassen<?

Alle mennesker har en erindring fra deres børneår om en >puttekasse<. Da mine børn var små, var det en lille trædims, hvor der skulle puttes brikker af forskellige former i en kasse. Stor jubel, når alle brikkerne var puttet ind, og barnet kunne tage dem ud og starte forfra. For mine børnebørn blev det lidt mere avanceret. Et lille lokomotiv, og når alle brikker var på plads, spillede toget en melodi. Men samme koncept – al ting på rette plads, og alt skal passe sammen.

[≡] Vibeke Dalsgaard

[📷] Kurt Bøgsted

Sådan kan vi også tænke om livet. Vi vil, hvis vi skal være ærlige, også gerne have, at vores børn og børnebørn passer i puttekassen til det, som vi synes, er det gode liv. Hvad sker der, hvis de er en brik, der ikke er et hul til? Hvordan agerer vi, hvis de er anderledes end os, og måske ender med værdier, som vi enten ikke kan forstå eller måske tager afstand fra?

Hvordan er det for os som kristne, hvis de ender som agnostikere eller i en anden religion? Hvordan reagerer vi som forældre, hvis vores politiske holdninger afviger væsentligt fra vores børns? Og hvis vores børn er homoseksuelle? Kan vi så modtage deres kærester med glæde?

Vi véd det reelt kun, når vi har prøvet det.

En mangfoldighed af modeller

Jeg tror ikke, det er noget, vi kan forberede os på. Men jeg tror alligevel, vi kan vælge som voksne modne mennesker at lade puttekassen være et børnelegetøj og acceptere, at mennesket ikke er skabt i en bestemt størrelse. Gud skabte os med mange former, og kan vi se hans storhed i mangfoldigheden, så kan vi også glædes over alle de arter og afarter, som mennesker findes i.

Når vi hjælper hinanden til at anskue Guds skabelse af mangfoldighed som en gave til os og ikke som noget, der er besværligt, eller noget, som vi skal tage afstand fra, så er det min erfaring, at vi får utallige gaver tilbage.

Det betyder ikke, at alting er lige godt. Det betyder blot, at vi alle er skabt af Gud – og dermed er vi også alle omfattet af hans kærlighed.

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 3.000

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseendring til din lokale menighed.
Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 90519
mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Når *tiden* gør os syge

Mange mennesker lider i dag under det tempo og de forandringer i sociale relationer og forventninger til præstation, som er karakteristiske i moderniteten. Baptistpræst Ole Lundegaard fortæller her, hvordan det også har ramt ham.

[≡] Ole Lundegaard

[📷] Flickr

Alt synes at gå hurtigere og hurtigere. Kravene bliver større og større. Vi skal nå mere på kortere tid. Alt skal effektiviseres. Behøver jeg minde om ord som fastfood, speed-dating, power-nap, kvik-lån, drop-in-barnedåb? I følge sociologen Max Weber er det særlig tydeligt i protestantiske lande, hvor vores etik er baseret på en streng tidsdisciplin, hvor »tidsspilde« er den værste dødssynd. Derfor er det heller ikke overraskende, at forskere har konstateret, at vi sover gennemsnitligt to timer mindre pr. døgn end i det 19. århundrede, og alene siden 1970 er der skåret en halv time af vores sovetid. Den amerikanske sociolog Peter Conrad siger ligefrem, at modernitet *handler om tidens acceleration*.

»» *Her lovpriser vi ikke hastigheden, men stilheden og fordybelsen. Eller gør vi? ««*

Det accelererende samfund

Den tyske sociolog Hartmut Rosa peger på, at accelerationen sker på tre niveauer. For det første den teknologiske acceleration. Tænk fx på hastighedsforøgelsen indenfor kommunikation. Før i tiden skrev man på sit arbejde måske fem breve. I dag skal man svare på 70 e-mails, og hvis ikke svaret kommer prompte, bliver man rykket.

Dernæst er der den sociale acceleration, der er kendetegnet ved, at vores relationer (ægteskab, venskaber, arbejdsplads) i stigende grad er flygtige og ustabile.

Endelig peger han på accelerationen af livstempoet helt generelt. Det er noget, vi alle mærker tydeligt. Vi skal hele tiden nå mere på kortere tid. Social- og sundhedsassistenten må max. bruge et givet antal minutter på hvert besøg, uanset om man har nået at yde den hjælp, borgeren tydeligt har brug for, osv.¹

Accelerationens konsekvenser

Det er nærliggende at finde årsagen til mange menneskers nedbrud med stress, depression og angst i disse fænomener af acceleration. Mange i den offentlige sektor (sosu'er, sagsbehandlere, læger, lærere, sygeplejersker m.fl.) giver op eller går ned med stress, fordi de ikke føler, at der er tid til at gøre det, de egentlig skal. Mange præster må ned med nakken. Accelerationen ses i det evige jagt efter at nå mere på kortere tid, de ubønhørlige krav til egen og andres arbejdsindsats, og det fører til overfladiskhed, mangel på refleksion og fordybelse, mangel på hvile, osv. Og så bliver vi syge.

Når accelerationen bliver herre

Jeg blev syg af det. Jeg har i høj grad levet mit liv som et barn af moderniteten, hvor den værste synd var tidsspilde. Jeg har jaget efter altid at

1 Hartmut Rosa: Fremmedgørelse og acceleration, København: Hans Reitzels forlag 2014

nå mere på kortere tid, altid blive mere effektiv. For mit vedkommende endte det med depression og angst. Jeg undte aldrig mig selv ro, men skulle hele tiden gøre mere og gøre det bedre. Ikke fordi nogen tvang mig til det, men fordi jeg var grebet af accelerationen og fik et kick ud af at nå meget og gøre det godt. Det var mit succeskriterium og mit fix. Men accelerationen blev min herre. Det var den, jeg lystrede. Jeg lyttede ikke til min krops signaler, jeg lyttede ikke til mine nærmeste, og ærligt talt var Gud mere tidtager end far for mig. Jeg synes, jeg har fået rettet op på meget, og i dag forstår jeg bedre at lytte til min krop og mine nærmeste, og jeg tror også mit gudsbillede er blevet vristet fri af accelerationens og præstationens jerngreb. Men mit helbred har lidt skade, og det må jeg fortsat døje med.

Menigheden som helle

Spørgsmålet er, hvordan vi bedst tilrettelægger vores menighedsarbejde, så det bliver en helle; en oase, hvor vi lærer at leve som Guds frie børn og ikke som slaver af tidsånden. Vores menighedsliv har været centreret om forskelligt arbejde, der krævede stor indsats fra mange af menighedens medlemmer uge efter uge. Og vi har tænkt, at arbejdet helst skulle foregå i kirkens lokaler for at være *rigtigt* menighedsarbejde. I en storby som København oplever vi, hvordan det er blevet sværere for fx børnefamilier at deltage i ugentlige aktiviteter.

En menighed og dens gudstjeneste bør kunne være en helle for mennesker i vores accelererende samfund. I kirken er det ikke effektivitet og præstation, vi betoner, men nærhed. Her er vi ikke først noget, når vi præsterer tilstrækkeligt godt eller lønsomt, men vi er Guds børn, uden vi har gjort noget for at fortjene det. Her lovpriser vi ikke hastigheden, men stilheden og fordybelsen. Eller gør vi? Min egen historie er et eksempel på, at det ikke altid er så nemt. Nogle gange kan vi med vores aktiviteter ende med, at menigheden bliver det sted, der trækker

Ole Lundegaard:

- præst i Herlev Baptistmenighed
- indtil 2004 underviser på Skandinavisk Akademi for Lederskab og Teologi (SALT) i København og på Baptisternes Teologiske Seminarium i Tølløse

de sidste ressourcer ud af i forvejen forjagede mennesker, snarere end at tilbyde ly og helle.

Et andet evangelium

Når det er sagt, er der også brug for at tale tidsånden imod og ikke bare indrette os på dens præmisser. Vores kultur, præget af jag og præstation, har bl.a. sin drivkraft i forbrugersmen, og den ligger vi sikkert alle under for i større eller mindre grad. Det er jo ikke kun acceleration, der kan blive et fix. Materialismen kan blive en guddom, for meget af jaget handler om at blive rigere og – ironisk nok – om at kunne få mere tid til at nyde diverse former for materiel forkælelse og nydelse.

»» *Det er nærliggende at finde årsagen til mange menneskers nedbrud med stress, depression og angst i disse fænomener af acceleration.* ««

Vi skal erfare Guds godhed

»Det preller af, når nogen fortæller, at vi er elsket af Gud«, skriver Magnus Malm, kendt svensk retræteleder og forfatter. »Vi skal selv erfare det, men det kan vi få hjælp til i det kristne fællesskab.«

**Et uddrag af bogen:
Fri til at tjene, af Magnus Malm
udkommet i 2019**

Det største behov i et kristent fællesskab er mennesker, der véd, at de er elsket af Gud. Hvordan ved man det?

Her lever vi vesterlændinge i spændingsfeltet mellem to magneter. Den ene er en stærk kognitiv tradition, hvor ikke mindst den akademiske indflydelse gennem århundreder har givet os forestillingen om, at vi indlærer både kundskab og adfærd gennem tanker, der formidles til vores intellekt via bøger, foredrag og andre verbale budskaber. Hvis et budskab gentages ofte nok, så vil vi tage det til hjertet og begynde at praktisere det i vores daglige liv.

Stemmer det? I så fald burde store dele af skandinavisk kristenhed på det her tidspunkt være grundigt overbevist om, at vi er elsket af Gud og leve ud fra den tryghed. Det er nem-

lig i særklasse det mest almindelige budskab fra prædikestole og i sange i de seneste måske halvtreds år: »Gud elsker os, i hans øjne er ethvert menneske værdifuldt!« Problemet med det budskab er ikke, at det ikke er sandt. Problemet er, at vi ikke kan tage sådan et budskab til os på den måde.

»Accepterer de mig?«

Når et barn i børnehaveklassen er uroligt og udadreagerende mod de andre børn og ikke lytter til lærerens vejledning, skyldes det ikke, at det var fraværende den dag, der blev talt om konfliktløsning i klassen, og derfor ikke véd, hvordan man agerer i en konflikt. Årsagen er snarere, at der er sket nogle ting i barnets liv, som har skabt en indre usikkerhed og får barnet til hele tiden at teste omgivelserne:

»Accepterer de mig? Er der nogen her, der forstår mig?«

»Accepterer de mig? Er der nogen her, der forstår mig?«

Barnet har en grundlæggende *erfaring*, og gennem den filtreres og tolkes alle relationer. En erfaring, påvirket meget lidt af tanker og ord. Noget af det mest naive og virkningsløse, →

→ en prædikant kan sige, er noget i stil med:
»Det er så enkelt med Guds kærlighed. Den er en gave til hver enkelt af os, som vi blot kan tage imod!« Ordene preller af mod årtiers erfaringer, der har uendelig meget mere vægt.

Følelsesmæssige kicks

Den anden magnet i vores samfund er jagen på følelsesmæssige kicks. Forbrug, medier, underholdning, reklame, parforhold og i stadig højere grad også politik drives af følelsernes stimuli-respons. Her bliver budskabet om Guds kærlighed til en indbydelse eller snarere et krav: Åbn dit indre og mærk med hele dit væsen, at Gud elsker dig. Lovsang og anden musik er nøje kalibreret sammen med visuelle effekter og stemmeføring for at give optimale forudsætninger for, at netop du i aften må kunne mærke, hvor elsket du er.

Med to mulige resultater:

- Jeg får en aften med en følelse af *feelgood*, men den er som blæst væk i morgen på arbejdet.
- Følelsen indfinder sig ikke, og jeg fyldes i stedet af frustration over (i varierende grad) Gud, kirkefællesskabet og mig selv.

Erfaring mere end oplevelser

Dybttgående erfaring påvirkes meget lidt af ord og tanker. En midlertidig følelse gør heller ikke nogen større forskel. Det eneste, der kan få en blivende effekt, er *en anden erfaring*. Og da er det vigtigt at skelne mellem oplevelse og

erfaring. Oplevelsen er kortvarig, søges mest i det positive og berører kun følelselivet. Erfaringen berører hele mennesket, spænder over hele feltet mellem smerte og glæde og har langvarig effekt.

Når Ignatius af Loyola i sine *Åndelige øvelser* leder os ind i en meditation over Guds kærlighed, er det *ikke* som i næsten alle andre øvelser bibeltekster, vi mediterer over. Det havde jo med vores kognitive overtro været naturligt: En række bibelvers, hvor der står, at Gud elsker os, og så vil det sidde fast. Han begynder i stedet med en refleksion som ved nærmere eftertanke stemmer med vores erfaring: »Kærligheden bør udtrykkes mere i handlinger end i ord.«

Guds kærlighed i praksis

Med det udgangspunkt opfordres vi til at meditere over, hvordan Gud har vist sin kær-

»» *Barnet har en grundlæggende erfaring, og gennem den filtreres og tolkes alle relationer.* ««

lighed i praksis: I alle skabelsens underer, i historien, i Jesus Kristus, i mit eget livs historie.

En irsk jesuit, Brendan Comerforth, fortalte engang om, hvordan han havde vejledt en mand gennem denne meditation. Manden havde haft en hård opvækst, men han fik den samme opgave som alle andre. Gå tilbage i din historie og forsøg at finde sporene af, hvordan Gud har givet sig til kende for dig og vist, at han elsker dig.

Dagen efter kom manden tilbage og forklarede meget irriteret, at han sandelig ikke havde set det mindste spor af Guds kærlighed i sin opvækst. Brendan vidste, hvad han gjorde, og gav han den samme opgave til næste dag.

Mødet i sandheden

Det gentog sig dagen efter. Meget modvilligt gik han med til ikke at opgive øvelsen. Han kom tilbage næste dag med tårer i øjnene. Han havde fået øje på noget, som han aldrig tidligere havde set: Hvordan Gud gang på gang havde berørt hans liv, når det var aller mest svært. Og det havde han aldrig fået øje på, hvis ikke han med åbne øjne var gået lige ind i det dybeste mørke.

Sandheden er vores eneste mulige kontaktflade mod Gud. Det var i mandens egen erfaring, Guds kærlighed lå og ventede på ham.

»Erfaringen berører hele
mennesket, spænder over hele feltet
mellem smerte og glæde og har
langvarig effekt.«

Døren er åben – du er velkommen

»Vores formål med at holde ›Åben kirke‹ i Nørresundby Baptistkirke er selvfølgelig først og fremmest at skabe et sted, hvor mennesker fra vores lokalområde oplever sig mødt og taget godt imod. Vi vil gerne i kontakt med mennesker, som har brug for fællesskab med andre.«

[≡] Vibeke Dalsgaard

[📷] Private

»Samtidig oplever vi, at ›Åben Kirke‹ også er et sted, hvor menighedens medlemmer kan lide at komme. Der er dage, hvor der ikke kommer nye mennesker til arrangementet, og det er fint, at vi så er dem, som plejer at komme. Vi har dog også set en hel del nye deltagere gennem årene. Mennesker, som måske ikke i første omgang ville have opsøgt en kirke, kommer og kigger nysgerrigt for senere at få deres gang her hos os.« Sådan fortæller Elin, Steffen, Lisbeth og Bjarne om arrangementet ›Åben Kirke‹.

Et fast ugentligt arrangement

Hver mandag slås døren til kirken op i bogstavelig forstand kl. 14.00, hvor alle er velkomne til en kop kaffe og hjemmelavet kage. Kl. 15.00 holdes en kort andagt, og derefter fortsætter snakken og hyggen til afslutning kl. 16.00. Udover den almindelige hyggesnak er der også mulighed for mere alvorlige samtaler, hvis mennesker har brug for det, og det

er der mennesker, som efterspørger. Kirkens præst Allan Ibsen deltager i arrangementet næsten hver uge, og også andre af menighedens medlemmer kan træde til med den sjælesorg, som der måske er brug for.

Åben mod lokalsamfundet

Arrangementet har foregået i en del år. Hvor længe blev de fire tovholdere en smule uenige om, men det har været en fast bestanddel af kirkens forsøg på at åbne sig mod lokalområdet gennem lang tid. Det hele begyndte med en drøftelse af emnet ›åbenhed‹ i en bibelkreds. Under en konference hørte deltagerne, at Holbæk Baptistmenighed holdt ›Åben Kirke‹, og bibelkredsens medlemmer fik lyst til at gøre det samme. Ved siden af de to timer har der været andre tiltag som fx julemarked, men efterhånden har menigheden fundet ud

af, at det, som bærer mest frugt, er enkelhed – at modtage mennesker, som de er, i et kærligt fællesskab.

Galleri

Udover hyggesnakken og kaffen fungerer ›Åben Kirke‹ også som et galleri, hvor kunstnere fra nær og fjern på skift har deres værker på væggene i ca. 3 måneder.

Fælles engagement og ansvar

Aktiviteten bæres ikke kun af de fire, som fortæller i dag, men af 15-20 mennesker fra menigheden. Det har også haft en stor positiv indflydelse på menighedens indre liv. Nørresundby og Vodskov Baptistmenigheder fusionerede for et par år siden, og i dag er de bærende kræfter i ›Åben Kirke‹ fra begge menigheder, og de arbejder godt sammen.

»Udover den almindelige hyggesnak er der også mulighed for mere alvorlige samtaler, hvis mennesker har brug for det, og det er der mennesker, som efterspørger.«

»» Det har været en fast bestanddel af kirkens forsøg på at åbne sig mod lokalområdet gennem lang tid. ««

Band for børn og unge

Det er ikke kun voksne, modne mennesker, som finder vej til »Åben kirke«. På et tidspunkt begyndte Steffen at give enkel musikundervisning til nogle unge mennesker på samme tidspunkt som »Åben Kirke«. Det har siden udviklet sig til, at kirken har et band af børn og unge på 10-17 år. Bandet hedder i daglig tale SMS-band – en forkortelse for »Steffens Musikskole«.

Et godt sted at være

Da jeg ankom, mødte jeg i kirkedøren en kvinde på vej ud. Hun var ikke fra lokalområdet, men kom ofte på besøg i Nørresundby

og havde tit set den imødekomende åbne dør. I dag var hun gået ind og var blevet modtaget med både glæde og kaffe. Da hun gik, sagde hun: »Jeg vil prøve at lægge mine besøg her i byen om mandagen, for det her er et godt sted at være.«

Sådan vil menigheden gerne have, at det er – at kirken og »Åben Kirke« er et godt sted at være for alle, uanset hvem vi er, og uanset hvorfor vi kommer. Alle er velkomne i det kærlige fællesskab.

Hvad nu, hvis Gud har så meget mere til os?

Det var en af de dage, hvor
det er helt legalt bare at
kaste sig på sofaen og se film,
så det gjorde jeg med god
samvittighed. Jeg så filmen
»Hundrefodsrejsen«.

[≡] Mai-Brit Tvilling

[📷] Ben White og Skyler Gerald

– Unsplash

> **H**undredefodsrejsen er i den lettere genre – med et budskab. Dette er ikke en filmanmeldelse, men filmen illustrerer, hvad der kan ske, når et menneske får muligheder, rammer, opmuntring og oplæring til at træde ud i det potentiale, som er blevet næret gennem tid, kultur, omstændigheder og livsvilkår. Kort fortalt drejer det sig om talentet til at forvandle naturens råvarer til kulinariske kreationer med store smagsoplevelser. Filmens titel – 100 fod = 30 meter – er afstanden mellem to restauranter. Det er en kort afstand, men der er langt imellem to vidt forskellige kulturer, der er umiddelbart uforenelige, men som komplementerer hinanden i hænderne på de rette personer.

Potentiale

Når vi tænker på alt det, Gud har lagt i vores hænder at forvalte, er det nærliggende at stille spørgsmålet: Fremelsker og udvikler vi det potentiale, Gud har lagt i os? Hvad nu, hvis Gud har så meget mere til os, der ligger og venter

på at blive forløst? Det er baggrunden for, at vi i Solrød Frikirke og Metodistkirken har påbegyndt processen at lære om og implementere den femfoldige tjeneste, vi læser om i Efeserbrevet¹. Vi kalder det også 5Q = de fem tjenestegaver. Den treenige Gud har dem alle fem, og alle fem er repræsenteret perfekt i Kristus, så han kan fuldføre sin mission.

Implementering

Det stopper ikke der, for Kristus giver sig selv til sin kirke, som han er hoved for. De fem tjenestegaver er givet til kirken, så menigheden kan vokse og udvikle sig. Allerede i skabelsen ligger det latent, hvad kirken har brug for for at vokse til Kristus' fylde. Hvordan kan vi bedst forvalte det i dag? I samarbejde med Alan Hirsch udforsker vi 5Q, og vi lærer af hinanden for at få erfaringer til de næste skridt i implementering af hans tjenestesyn.²

>> *Der er ingen nemme løsninger i spændingen mellem gamle og nye strukturer og tankemønstre.* <<

>> *Fremelsker og udvikler vi det potentiale, Gud har lagt i os?* <<

Filmene illustrerer, at 30 meter er en fysisk kort afstand, men mentalt, emotionelt, strukturelt og kulturelt er afstanden stor. Der er ingen nemme løsninger i spændingen mellem gamle og nye strukturer og tankemønstre. Det samme gælder i kirken. Ønsker vi at være missionale menigheder og starte nye trosfællesskaber, må læring og implementering af 5Q være en del af pakken. Men det er udfordrende at stille skarpt på noget, der har været ude af fokus.

Mennesker blomstrer

I de spæde skridt, vi har taget, er vores erfaring, at mennesker blomstrer. De vokser i forståelsen af deres tjeneste og i deres relation til Gud. Passionen i tjenesten sættes fri, og dermed forøges også glæden ved at være del af noget større. I fællesskabet kommer det til udtryk i samhørighed, og det giver mening, det vi gør. 5Q'ere får flere perspektiver i spil og afdækker blinde vinkler.

Mangfoldigheden bliver ganske enkelt større. Samtidig ligger der en bekræftelse i, at vi i verden kan genkende 5Q. Det hører ikke kun til i kirken. Det kaldes noget andet – en apostel kan være entreprenør og en miljøaktivist er en slags profet. Det giver god mening, fordi vi er skabt i Guds billede, og

→ derfor afspejler vi også Guds 5Q. Når vi får øje på, at 5Q ligger naturligt i skabelsen, kan vi lettere genkende det hos andre og i os selv.

Faldgruber

Det er også vores erfaring, at en overfladisk og ukritisk forståelse af 5Q leder til nogle faldgruber. Der er flere teologiske opfattelser af den femfoldige tjeneste. Det er vores erfaring, at vi ikke havde meget sprog omkring **Apostle**, **Profeter** og **Evangelister**, mens det falder os lettere at tale om og få øje på **Lærere** og **Hyrder**. At vi mangler sprog for de tre første tjenester, fortæller os, at vi ikke helt ved, hvordan sunde output fra dem ser ud.

Vi mangler målrettet undervisning og erfaringsrige folk med de tre A, P og E-tjenester. 5Q handler om helhedstænkning, og for at opnå modenhed og enhed skal vi hele tiden rette blikket mod Jesus Kristus, som er vores forbillede. Han var perfekt i alle fem tjenester. Med respekt for hinandens

»» *En apostel kan være entreprenør og en miljøaktivist er en slags profet.* ««

styrker og svagheder kan kirken – som Kristus' krop – vokse til Kristus' fylde.

Samspil

5Q-tjenesterne er ikke løsgående missiler, men dybt afhængige af hinanden. Det er interessant at opdage, at vi alle har 5Q i os – hos nogle mere fremtrædende end hos andre – og de kan næres og udvikles i samspil med andre. Det er meget udfordrende, når tjenestegaverne sættes i spil med hinanden.

Nye vinkler og flere strenge at spille på gør, at resultatet bliver en »ny smagfuld ret« – for nu at vende tilbage til filmen.

5Q er ikke et koncept, der løser vores udfordringer. Ej heller et selvrealiseringsprojekt. Det er et redskab til at genopdage, hvad Gud har lagt i os. Vi har fået præcis alt det, vi har brug for, for at være Guds kirke dér, hvor vi er. Et fællesskab, der rækker ud over sig selv med Guds nåde og kærlighed.

Mai-Brit Tvilling

- er præst i Solrød Frikirke, en del af Metodistkirken i Danmark.

5Q er på engelsk forkortelse for fem »Qualities«. På dansk taler vi med apostlen Paulus om de fem tjenestegaver: Apostlen, profeten, evangelisten, hyrden og læreren.

- 1 Efeserbrevet kap. 4, vers 1-16
- 2 Allan Hirsch er missionsteolog og forfatter til »5Q« og »The permanent revolution«, som specifikt omhandler APEST. APEST er engelsk. På dansk står forkortelsen for de fem tjenestegaver: Apostel, Profet, Evangelist, Hyrde og Lærer.

Ka' du lege?

Kan du huske øjeblikket, hvor tiden gik i stå, mens du ventede på svaret? Spørgsmålet handler ikke blot om børns uskyldige leg på børneværelset eller i skolegården.

[≡] Mads Lindholm, erhvervspsykolog, ph.d.

[📺] M Wallis og E Grossgasteiger

– Unsplash

Spørgsmålet udtrykker én af de første variationer af det spørgsmål, vi bliver ved med at stille livet igennem. Det handler om de to måske væsentligste poler i menneskelivet: Ikke liv og død, men fællesskab eller afvisning. Igennem livet stiller vi spørgsmålet igen og igen: »Ka' du lege?« Det bliver med tiden til: »Vil du sidde her?«, »Vil du med i biografen?«, »Vil du læse min ansøgning?«, »Vil du komme på besøg?«

Sårbarhed er forudsætningen for fællesskab

Den amerikanske professor Brené Brown forklarer, at de spørgsmål i virkeligheden handler om at turde vise sin sårbarhed. Og vi har

allermest på spil, når det handler om vores forbundethed til andre. Vi lever og ånder i fællesskaber. Udenfor fællesskabet bliver vi magtesløse, identitetsløse, meningsløse.

Brown beskriver, at begreber som sårbarhed, fællesskab, skam og mod er nøje forbundne. Skammen, siger hun, er dybest set knyttet til de sider af vores liv, som vi frygter, vil fratage os fællesskabet. Når jeg handler på den måde, tænker på den måde eller føler på den måde, så kan jeg umuligt være værd at elske – ergo opstår skammen.

Modsætningen er der, hvor jeg tør stille mig frem og stille spørgsmålet: »Ka' du lege?«, »Må jeg sidde her?« Eller de andre variationer, vi bruger i dagligdagen for at knytte os sammen med andre mennesker i et fællesskab. For i alle de spørgsmål ligger et håb om, at jeg er værd

at inkludere i fællesskabet. Forudsætningen er netop ikke, at jeg er perfekt. Men tværtimod at jeg trods det uperfekte stadig er god nok til fællesskabet. Og har modet til at turde tro det.

Her er jeg

Nils Villemoes, den danske lektor, der holder noget så selvmodsigende som stand up-morssomme foredrag om ledelse, har sagt, at *HEJ* i virkeligheden er en forkortelse. Det står for →

»Vi har allermest på spil, når det handler om vores forbundethed til andre.«

»» Så risikerer man at miste sårbarheden: Følelsen af, at der er noget på spil. ««

→ »Her Er Jeg«. Og når vi træder ind i rummet og siger *HEJ*, gør vi i virkeligheden det samme, som når vi spørger: »Ka' du lege?« Vi håber på, at de andre svarer – at der kommer et *HEJ* den anden vej.

At træde ind i et fællesskab, måske endda et nyt fællesskab, med et »*Her Er Jeg!*« kræver mod. Det kræver en tro på, at man er god nok. Og netop den følelse er under et massivt pres i den tid, vi er en del af. I den evige sammenligning med uopnåelige idealer er det lettest at fodre den indre stemme, der siger: »De andre er bedre ...«, »De andre er smukkere ...«, »De andre er mere værd ...«!

Meget af det, vi grupperer under begrebet stress, handler i virkeligheden om en grundlæggende tvivl på netop det: Om jeg er god nok. Når den tvivl melder sig, er der en hårfin grænse mellem sårbarheden, som er fællesskabets forudsætning, og skrøbeligheden, der kan forvandle sjæle til skygger af sig selv.

Robusthed er noget, vi gi'r til hinanden

Derfor er det måske ikke underligt, at der er et stort fokus på *robusthed*. Engang var det fleksibilitet og omstillingsparathed, der prægede

jobannoncerne. I dag er det robusthed. Men bag ønsket, om at »du skal være robust«, gemmer der sig egentlig en misforståelse: Nemlig den, at man kan være robust alene.

Man kan træne styrke, udholdenhed og meget andet. Men robusthed – at have modstandskraft over for livets til tider ubarmhjertige krav – kræver et fællesskab. Fx viser stressforskning, at det stærkeste værn er fællesskabet. At være elsket. At have nogen at kunne række ud efter og dele det svære med. For at stjæle fra et slidt slogan fra DR's licenskampagner: »Robusthed er noget, vi gi'r til hinanden«.

Og selvfølgelig kræver et godt liv en robusthed – et stærkt rodnet, om man vil – som kan hjælpe og stabilisere, når livets storme raser. Men ikke som modsætning til sårbarheden; måske nærmere tværtimod. For robustheden kan i virkeligheden ikke bruges til meget, når man åbner døren på klem til fællesskabet: »Må jeg være med?«, »Er der plads til mig?« Netop dér er der noget på spil, som robusthed ikke

kan gardere imod. For hvis robusthed betyder, at man er upåvirket af en mulig afvisning, så har robustheden forvandlet sig til kynisme.

Vi er alle sårbare

Som sårbarhed er beslægtet med skrøbelighed og ituslåethed, er robusthed forbundet med kynisme og selvtilstrækkelighed. Det er ikke dumt at være i god form hverken fysisk, socialt, psykisk eller eksistentielt. Men ender man på mentale steroider, hvor man tror, at styrke er ensbetydende med usårlighed, så risikerer man at miste sårbarheden: Følelsen af, at der er noget på spil. Følelsen af, at man kan rammes. Følelsen af, at det betyder noget.

I Peter Jacksons filmatisering af *Hobbit* – ten møder man dragen Smaug, som tilsyneladende er usårlig. Bortset fra ét sted, hvor den tidligere er blevet ramt. Og netop dér rammer skyttens pil og trænger gennem dragens panser – den var både sårbar og skrøbelig, som vi alle er, hvis vi bliver ramt på de steder, hvor panseret er slået itu. Og sådanne steder har vi alle.

Vi kan forsøge at bygge en illusion om usårlighed ved at udstråle perfektion, god-nokhed og selvværd. Eller vi kan gøre sårbarheden til en styrke ved at turde være i den, acceptere den og se den som nøglen til det væsentlige: Meningsfulde fællesskaber omkring det, der betyder noget.

»» *HEJ* er i virkeligheden en forkortelse. ««

»» Robusthed – at have
modstandskraft over for livets til-
tider ubarmhjertige krav – kræver et
fællesskab. ««

Giv en julegave – et bæredygtigt projekt med lokal forankring

»Vi så et stort behov for hjælp til julegaver til børn fra udsatte familier – og der var ingen, som gjorde noget ved det«. Den oplevelse fik Aysel Lindberg i 2010, hvor hun tog en Master om udsatte børn. Hun vidste også, at der hos mange familier var rigtig meget legetøj, som havde været brugt meget lidt. Det kunne gøre gavn hos andre. »Hvorfor ikke vende et overskud, så det dækker et underskud? Det er både gavnligt og bæredygtigt!«, tænkte hun.

[≡] Vibeke Dalsgaard

[📷] Private

Omkring mortensaften i 2010 tog Aysel hjem til sin mor Henny Gümüs og fortalte, at de skulle dele julegaver ud til børn i udsatte familier. Henny smilte lidt og fortæller: »Jeg sagde godt nok, at det kan vi umuligt nå i år. Men det kunne vi! Med hjælp fra Frivillighuset i Pandrup delte vi allerede det første år 75 legetøjsgaver ud.«

En lokal forankret forening

»Vi samarbejder selvfølgelig med mange andre – Jammerbugt Kommune, Rotary, Råd

og Dåd (et socialøkonomisk projekt) – ja, der har været mange forskellige partnere ind over«, fortæller Aysel, »men den lokale vinkel, hvor folk kan se, hvad det går til, er vigtig. Og så er der alle de frivillige«, fortsætter Henny: »Vi begyndte to, men i dag er vi nok 40-50 mennesker, som i varieret tid hjælper til med både istandsættelse, indpakning og afvikling af udleveringen.«

De frivillige binder sig ikke for noget bestemt, men de kan give den tid, de har. Så antallet varierer en del. »Men det gør måske faktisk, at vi kan få rigtig mange hjælpere«, konstaterer de to kvinder samstemmende.

»Jeg kender efterhånden de fleste af de mennesker, som kommer, og kender også deres behov.«

Klar til leg

Projektet får også donationer af nyt legetøj og midler til køb af legetøj, men det bærende element er stadig indsamlet legetøj fra private: »Derfor har vi også brug for mange hænder«, fortæller Aysel. »Alt legetøj bliver både kon-

»» De frivillige binder sig ikke for noget bestemt, men de kan give den tid, de har. ««

trolleret og eventuelt repareret. Der skal ikke sidde en lille pige eller dreng juleaften med et spil, der mangler brikker, eller et stykke mekanik, som ikke virker. Det, som vi udleverer, er i orden.«

I 2018 blev der delt knap 500 gaver ud. Pakkerne bliver pakket efter alder, så det er muligt at lege med dem efter modtagelsen. Aysel nævner som eksempler: »Hvis et barn får et legetøjskomfur, følger der selvfølgelig gryder med, og garagen ledsages af biler. Børnene, som får gaverne, har ikke altid så meget. Det er vigtigt, at der pakkes hele pakker, så det ikke er løsrevne ting. Gaverne skal animere til en leg.«

Uden registrering og kontrol

Der er ingen ansøgning eller registrering i forhold til at modtage pakkerne. Folk kommer på det annoncerede tidspunkt og beskriver deres behov. Aysel slår fast: »Vi bliver tit spurgt, om der ikke er nogen, som snyder, eller som ikke har behovet. Vi konfronterer selvfølgelig folk, hvis vi mener, det er tilfældet, men vores erfaring er, at det sker ikke, eller det sker i hvert fald så sjældent, at det ikke er værd at være

bekymret for.« »Her hjælper den lokale forankring også«, fortæller Henny: »Jeg kender efterhånden de fleste af de mennesker, som kommer, og kender også deres behov.«

Støtte fra lokalsamfundet

Foreningen oplever, at de nyder både anerkendelse og troværdighed i lokalsamfundet. »I den sidste uge inden udleveringen, hvor vi arbejder mange frivillige i mange timer, donerer lokale forretninger fx mad til os«, fortæller Aysel. »Det er en stor hjælp, som vi påskønner meget.«

»Arbejdet med at hjælpe lokalt er efterhånden blevet en livsstil!« Henny slutter med at fortælle: »Vi er kendt i kommunen. Hvis der fx sidder en ny flygtningefamilie med børn uden legetøj, får vi henvendelse fra sundhedsplejersker eller socialrådgivere, og så hjælper vi med lidt fra restlageret.«

»Alle børn har uanset hjemmets økonomi ret til en glædelig jul!« »Det er det motto, vi arbejder efter«, fortæller Aysel og Henny samstemmende på vegne af foreningen *Giv en julegave* i Jammerbugt kommune.

»» Alle børn har uanset hjemmets økonomi ret til en glædelig jul! ««

En mand med vægt bag ordene

»Det begejstrer mig, når vi finder sammen på tværs af forskellige holdninger og tændes af samme vision.« Sådan siger den nye generalsekretær for BaptistKirken Torben Andersen, der tiltrådte 1. oktober 2019. Han fortsætter som halvtids-præst i Hjørring Baptistmenighed og har altså den anden halve tid til BaptistKirken.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Else-Marie Andersen

»» Det er to ret krævende jobs, jeg nu skal kombinere. ««

»| Baptistkirken er der højt til loftet og plads til mangfoldig spiritualitet og teologi. Det er en god byggesten, når Guds hus bygges i Danmark. Der er privilegier ved at have en stærk folkekirke understøttet af staten. Jeg tror dog også, at kirken i Danmark har brug for dem, der taler for adskillelse af stat og kirke. En frikirke som BaptistKirken har en vigtig stemme her!«

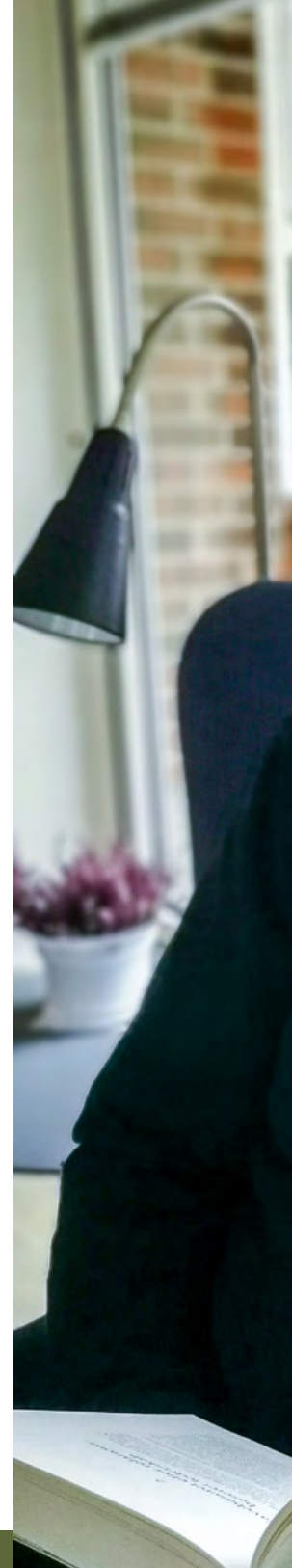
Torben Andersen taler altid med vægt. Han har været næstformand i BaptistKirkens ledelse de sidste to år, så han kender dagsformen for det kirkesamfund, han nu skal være generalsekretær for. Han var også formand for BaptistKirken i en kort periode i 2004, indtil sygdom i familien og stress lagde ham ned og satte en stopper for dén tjeneste.

»Det var hårde år for min kone Else Marie

og mig. Det gjorde os trætte på en måde, som vi nok aldrig kommer helt over. Derfor kan min fysik bekymre mig. Det er to ret krævende jobs, jeg nu skal kombinere. Men der er så meget andet, der er spændende og energigivende at tænke på,« siger den 61-årige, der er kommet i baptistkirken hele sit liv.

Bornholm

Han er vokset op i Østerlars på Bornholm. Som 17-årig oplevede han Guds personlige tiltale og måtte tage stilling til, om han ville følge Jesus: »Konkret handlede det meget om at vælge kirken til og fodbolden fra. Jeg blev døbt i 1975. Samme sommer deltog jeg i Baptisternes Verdenskongres i Stockholm, hvor Billy Graham talte. Det var stort. Få år efter, en aften i forbindelse med min bibellæsning, mødte jeg Guds kald til tjeneste gennem beretningen om Samuels kaldelse. Jeg hørte ingen stemme i rummet, men jeg svarede ved højlydt at udtale ordene fra historien:

»» *Modenhed gennem både medgang og modgang har givet mig erfaringer, som jeg værdsætter højt.* ««

»Tal Herre, din tjener hører« – og så fik jeg et syn, hvor jeg så mig selv stå på en prædikestol og forkynde evangeliet.«

Torben fortalte om denne oplevelse kort efter ved et møde i menigheden, og en af præsterne stod straks frem og sagde, at det var Gud, der talte og kaldte. Han tilføjede: »Vi er mange, der har bedt om, at du ville få en afklaring.« Torben understreger: »For mig er det vigtigt at få et sådant kald bekræftet i sin kirkelige sammenhæng!«

Lægprædikant som 18-årig

Han omtaler Bornholms Baptistmenighed som en god læreplads. På det tidspunkt var der mange mødesteder på øen, og allerede som 18-årig fik han debut som lægprædikant. Efter HF, Baptisternes Teologiske Seminarium i Tølløse, tjeneste i Ungdomsforbundet og i Kristuskirken som ungdomspræst, kom kaldet med posten fra Bornholm. Han kunne ikke sige nej.

»» Teologisk er jeg blevet mere bred efter et fjernstudie i Prag og en Master i praktisk teologi. ««

→ »Bornholms menighed viste mig enorm tillid, men det var en stor opgave. Sikker for stor. Da Else Marie og jeg – vi var blevet gift et par år forinden – flyttede til øen, talte menigheden over 300 medlemmer. Jeg var ung og ene præst, bortset fra en ungdomsmedarbejder en del af tiden.«

Man siger, at en profet ofte er miskendt i sin fødeby. Hvordan var det at komme hjem?

»De minusser, der måske var ved at vende tilbage til min barndoms ø som præst, tror jeg blev opvejet af, at jeg kendte sproget, kulturen og forholdene med Rønne som hovedkirke og kredsen ude på øen.«

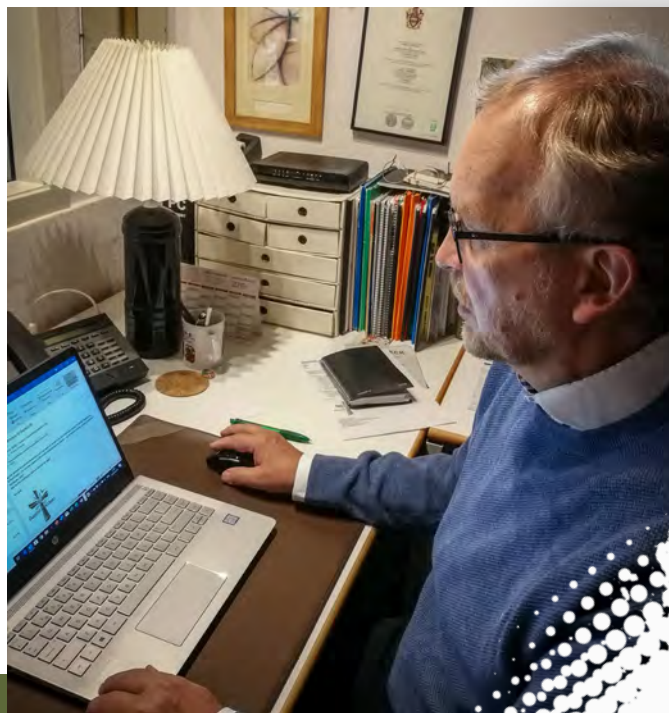
Han nævner også Bornholm, når jeg spørger til »gode tider«: »Det var her vi fik vores piger. Jeg var ung og fremtiden lå åben. Men når det gælder at hvile i mit kald, tjeneste og teologiske ståsted, ja, så tror jeg, tiden er fuldt ud lige så god nu. Modenhed gennem både medgang og modgang har givet mig erfaringer, som jeg værdsætter højt. Min prioritering af tid til fordybelse og arbejde med Bibelen er kun vokset gennem årene. Især tiden efter perioden med stress og sygdom har givet mig et andet perspektiv på flere områder. Bl.a. har jeg lettere ved at sige nej til opgaver i dag. Teologisk er jeg blevet mere bred efter et fjernstudie i Prag og en Master i praktisk teologi. Det er en hjælp i dagligdagen og har givet mig forståelse af andre holdninger end min egen.«

Fælleserklæringen

Torben Andersen lægger vægt på den netop vedtagne Fælleserklæring: »BaptistKirken er en kirke på vej med Kristus. Jeg håber virkelig og vil gøre mit til, at vi i fællesskab og i de lokale menigheder kan tage papiret til os, bruge det og udveksle ideer og erfaringer. Det handler jo kort sagt om at have fokus på mission i Danmark og styrke fællesskabet mellem menighederne. At være i tjeneste for mennesket lokalt, nationalt og globalt. Skal

det lykkes endnu bedre, er den sidste pind i erklæringen oplagt: Forny vores måde at formidle det kristne budskab på!«

»I øvrigt glæder jeg mig også til samarbejdet med de øvrige ansatte i BaptistKirken og alle de frivillige i ledelse og udvalg. På ansættelsesområdet sker der jo væsentlige tilførsler af ressourcer i denne tid. Med Lone Møller-Hansen som kommunikationsmedarbejder og Jan Kornholt som menighedsudvikler synes jeg, det tegner rigtig spændende – og begge dele har også været med i mine overvejelser omkring at vove mig ud på bølgerne og ind i en tjeneste som generalsekretær i BaptistKirken.«

Drømmen

Jan Kornholt og BaptistKirkens ledelse deler en drøm: At alle menigheder må opleve en positiv udvikling. De næste to år er der mulighed for at gøre brug af Jan Kornholts evner som iværksætter og menighedsudvikler, idet han fra november 2019 er ansat som menighedsinspirator.

[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Lars Magnus Lund Christensen

Jan har været præst i flere menigheder og var i 15 år engageret i Baptistkirkens ledelse, senest som generalsekretær fra 2002-2010. Pludselig forsvandt han fra alt, hvad der havde med det store fællesskab at gøre.

Hvad skete der?

Vi fik en ny struktur og en nyvalgt ledelse med helt andre tanker om alt det, jeg troede på, og om alt det, jeg og andre havde stået for i åre-

vis. Jeg følte mig dårligt behandlet og angrebet på min ledelsesstil og tro. Derfor måtte jeg en dag med stor smerte rydde mit skrivebord og gå hjem. At være baptist er så integreret en del af min identitet og af det at være kristen, at noget gik i stykker i mig, da jeg følte mig kasseret.

Enhver udvikling sker i samspil med relationer

Et stort bearbejdningsarbejde med hjælp fra gode venner og en psykoterapeut, og det at blive konfronteret med de personer, som havde såret mig, hjalp mig videre i mit liv. At få

»Jeg tror ikke på tilfældigheder, men på at Gud arbejder med at bane vej og give ideer.«

fortalt dem, hvordan jeg havde oplevet det, og hvad det havde ødelagt for mig, var nok.

Fagligt set blev Købnerkirken min redning, fordi min deltidsansættelse blev ændret til fuldtidsansættelse. Ellers var jeg måske endt som postbud?

»» Jeg kontakter alle menigheder inden sommeren 2020. ««

→ *Hvad har fyldt mest hos dig de sidste 10 år?*
Mit liv i Købnerkirken og min kone Dorthes sygdom og død. Dorthes sygdomsforløb har fyldt ekstremt meget. Vi har altid arbejdet tæt sammen om at være kirke, og da jeg mistede Dorthe, mistede jeg både min ægtefælle og min måde at arbejde på.

Det første år efter Dorthes død var svært, men nu føler jeg, at jeg igen er klar til at arbejde med det, der giver mig allermost glæde og trivsel, nemlig udviklingsarbejde. Det er blevet tydeligt for mig, at min indsats skal være der. Mine personlige ønsker harmonerede med menighedsrådets tanker, og vi fik lavet en ny plan for mit arbejde. Enhver udvikling af mennesker sker i samspil med nogen, der kan tale ind i ens situation.

Behov for positiv modkultur

Hvad er der sket i Købnerkirken?

Dorthe og jeg flyttede til Købnerkirken for at engagere os i en gammel traditionel menighed med tilbagegang gennem 40 år. Den er nu forandret til en livskraftig menighed med flere aktive, flere medlemmer, flere aktiviteter, bedre økonomi og ikke mindst en forandret kultur. Kulturen er det sværeste, men det

»» *Kulturen er det sværeste, men det vigtigste at forandre.* ««

vigtigste at forandre. Det kræver en målrettet indsats gennem flere år.

Efter to års observationer og mine almindelige præsteopgaver fulgte et par år med samtaler om visioner, ressourcer, værdier og ønsker. Efter tre-fire år begyndte nøglepersoner at gå foran ved at byde folk ind i menigheden, modgå dårlig stemning og vise en anderledes kultur. Menigheden er nu forandret, folk er mere udadvendte og initiativrige, og kirken er blevet attraktiv.

Et mirakel

Du deltog i årets sommerstævne og er nu atter ansat i Baptistkirken. Hvad er der sket?

Et mirakel. Jeg deltog kun, fordi jeg var forpligtet af en stor tilslutning fra Købnerkirken. Men en overrumplende tilfredshed og glæde ramte mig, straks jeg kom ind og mødte folk. Jeg kunne møde alle – virkelig alle – de indre sår var heledet. Og så skete det mærkelige, at Per Beck på BaptistKirkens ledelses vegne udfordrede mig til at hjælpe menighederne med inspiration.

Jeg tror ikke på tilfældigheder, men på at Gud arbejder med at bane vej og give ideer, ligesom han gjorde det muligt for mig at være til stede på stævnet og at kunne sige ja til sådan en tjeneste med glæde og taknemlighed.

Nye opgaver

Studier i 2009 og 2014 i London og Stockholm i gamle menigheder, der har fået vendt

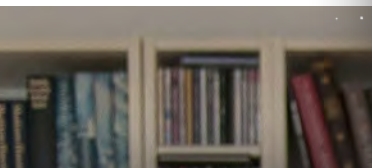
udviklingen, har givet mig stor viden, som jeg har brugt i Købnerkirken og i de 35 menigheder, jeg har besøgt de sidste ti år. Arbejdet i den lokale kirke har altid fyldt mig med glæde og engagement, og jeg har altid – også i min tid som generalsekretær – holdt meget af at besøge menighederne og være til rådighed med foredrag, workshops, inspiration og hjælp. De seneste fem år har jeg besøgt to-tre menigheder om året. Min ansættelse er en kæmpe anerkendelse af det, som jeg véd, jeg kan, og som jeg nyder.

Jeg kontakter alle menigheder inden sommeren 2020 med henblik på dialog og identifikation af behov. Jeg kan hjælpe menighederne på de nævnte områder og kan også formidle kontakt til fx »Innovativ Kirke«, nøglepersoner fra andre menigheder eller udlandet.

Min opgave er også at være bindeled mellem menighederne og ledelsen. Jeg skal formidle mine erfaringer gennem artikler og oplæg, og i 2021 skal jeg forhåbentlig holde foredrag på sommerstævne eller landskonference på baggrund af en rapport, jeg gerne vil lave om menighedernes aktuelle udfordringer. Behovet er uklart, men det vil vise sig ved den indledende menighedskontakt. Jeg har en forsigtig forventning om, at måske 20 menigheder kommer til at indgå i et forløb.

Måske er behovet større, end det er muligt at imødekomme. Det vil bekræfte en fornemmelse, jeg har. Nu må vi se.

» Enhver udvikling af mennesker sker i samspil med nogen, der kan tale ind i ens situation. «

»Jeg påtager mig opgaven af **kærlighed** til kirken.«

Samtale med det nyvalgte medlem af BaptistKirkens ledelse, **Poul Erik Bjerg**, fra Baptistkirken i Saltum og Ingstrup.

[≡] Birte Agerdal

[📷] Jørgen Johansen

Det er svært at få en landmand i tale midt i høsten, men da det lykkes at fange Poul Erik Bjerg, har han meget at fortælle. Også om det faktum, at han overhovedet har ladet sig opstille til ledelsen.

Villig til at tjene

»For det første ryster det mig meget, at ingen vil stille op til ledelsen. For mig er det vigtigt, at Baptistkirken i Danmark bliver administreret fornuftigt, at vi er troværdige overfor myndighederne, og at kirken udvikler sig stabilt. Men jeg vil også gerne arbejde på, at de enkelte menigheder bliver bundet endnu bedre sammen, og at vi styrker sammenholdet både i og imellem menighederne. Der har vores blad *baptist.dk* også en god rolle at spille!«

Aktiv i menigheden

Poul Erik Bjerg fortsætter: »Jeg har lige fra barnsben været en del af baptistkirken. Min

far var organist i kirken, så familien kom der sammen. Jeg har også altid haft tjanser i kirken og har i en menneskealder været med i menighedsrådet. For mig er Onckens ord, om at »enhver baptist er en missionær«, meget vigtige. Vi må hver især fortælle om Jesus til de mennesker, vi møder. Det håber jeg også, den yngre generation vil være med på.«

Troen bærer

Selv om han har været kristen hele livet, har tilværelsen ikke altid været gnidningsløs. Især har det pludselige tab af den yngste søn sidste år været hårdt for både ham og familien: »Men når jeg kører de to km hen til Saltum Kirkegård, hvor hans grav er, og jeg ser stenen på graven, hvor der er skrevet: »Vi ses hos Jesus«, så rammes jeg af en dyb taknemmelighed over, at det netop er, hvad han troede, og også jeg tror. Vi ejer et håb, selv midt i håbløsheden!«

»»Det ryster mig meget, at ingen vil stille op til ledelsen.««

Løft demokratiet

For Poul Erik Bjerg har landbruget også altid haft en stor og vigtig plads i hans liv. Han er hurtig til at komme ind i en snak om de vanskelige forhold i landbruget, og om, hvor vigtigt det også er, at vi tager del i den politiske proces i Danmark – men, som han siger: »Lad det nu ligge ...«.

Han vil hellere fortælle, at selv med en alder på 71 år mener han fortsat, at han har meget at give: »Og om få år bliver man jo først pensioneret, når man er 73!«, siger han muntert. »Der er dog ingen tvivl om, at havde der været yngre kandidater, der stillede op, så havde jeg nok ikke meldt mig. Jeg overvejede det også længe, da opfordringen kom, men for mig er det vigtigt, at BaptistKirken har en ledelse og en fremtid! Jeg vil gerne være med til at sende et »wake up call« til de yngre om at deltage i demokratiet i vores land og i udviklingen af vores fælles kirke.«

Velkommen til opgaverne i BaptistKirkens ledelse!

» Jeg vil gerne være med til
at sende et »wake up call« til de
yngre. ««

Navne

Døde

Frederikshavn

Ruth Elin Jakobsen, født 09.03.1947, døbt 06.09.1992 i Frederikshavn, døde 08.09.2019

Hjørring

Ruth Jørgensen, født 29.05.1936, døbt 15.05.2016 i Hjørring, døde 08.09.2019

Købnerkirken

Inge Lørum, født 08.06.1923, døbt 12.12.1937 i Købnerkirken, døde 06.06.2019

Arno Jeppesen, født 17.04.1925, døbt 05.03.1944 i Holbæk, døde 04.09.2019

Randers

Elof Christiansen, født 11.02.1935, døbt 07.05.1950 i Brønderslev, døde 29.10.2019

Ringsted

Kaj Erik Vang, født 12.01.1940, døbt 03.10.1982 i Rønne Pinsekirke, døde 05.09.2019

Rønne

Charles Olsson, født 11.10.1923, døbt 03.06.1945 i Rønne, døde 28.06.2019

Jutta Byder, født 20.05.1931, døbt 08.05.1941 i Rønne, døde 10.08.2019

Rose Rasmussen, født 06.11.1943, døbt i Kristent Fællesskab 26.10.1963, døde 04.11.2019

Tølløse

Tonny Christiansen, født 25.05.1945, døbt 11.02.1962 i Tølløse, døde 30.08.2019

Vrå

Jeanne Karin Ketilsson, født 17.09.1948, optaget 21.12.2003 i Hjørring, døde 30.05.2019

Aarhus

Henning Jul Pedersen, født 11.07.1935, døbt 16.12.1951 i Aarhus, døde 20.06.2019

Erhardt Mølbæk, født 19.05.1926, døbt 06.09.1942 i Brande, døde 14.10.2019

Inge Thousgaard, født 23.12.1923, døbt 22.04.1943 i Aalborg, døde 17.10.2019

Hvis du undrer dig over, at der mangler navne på personer, der er blevet døbt, optaget eller er døde, kan årsagen være, at Sekretariatet ikke har modtaget oplysningerne eller den nødvendige, underskrevne samtykkeerklæring.

Det brænder jeg for

Mit menneskesyn og mine holdninger afspejler, hvem jeg er, og det præger min eksistentielle og åndelige omsorg for andre. Mit primære kald kan jeg bedst beskrive ved at fortælle lidt om den åndelige omsorg, jeg yder som sygeplejerske.

[≡] Britta Echardt

[📷] Gabriel Lamza – Unsplash

Når livets afslutning nærmer sig, får sorg og angst ofte følgeskab af eksistentielle og religiøse overvejelser, som kan fylde rigtig meget for patienterne – og for de pårørende. Har jeg levet mit liv rigtigt? Har jeg været et godt menneske? Findes der noget liv efter døden?

Åndelig omsorg

Før i tiden var der ikke samme bevidsthed om den åndelige omsorg, og i hjemmeplejen var det om ikke forbudt – så i hvert fald ikke velset – at man talte med patienterne om eksistentielle og religiøse spørgsmål, med mindre de selv begyndte at tale om det.

Jeg oplevede, at mange havde behov for at tale om det, og at de fik ro i sindet efter en samtale eller en fælles bøn – men jeg skulle »stjæle« mig til det.

Jeg arbejder nu på *Hospice Vendsyssel*, hvor det er en helt naturlig del af plejen. Der er kommet fagligt fokus på det og accept af det, og i 2017 blev åndelig omsorg et forskningsområde på *Syddansk Universitet* med Niels Christian Hvidt som den første professor på området.

Dansk Kristelig Sygeplejeforening arbejder for at udbrede kendskab til, hvordan man varetager den åndelige og eksistentielle omsorg på sygehus, plejehjem, hjemmepleje, hospice osv. Vi har en hjemmeside der hedder www.aandeligomsorg.dk. Her kan man få hjælp bl.a. gennem eksempler på, hvordan man kan tale med patienter om åndelige behov.

Mod til at være i angsten

Det er ofte i aften- og nattevagten, at patienter kan ligge søvnløse og tumle med tanker og svære spørgsmål, og så kan det ikke altid vente, til hospicepræsten kommer næste gang.

Det kræver mod at gå ind i et rum med lidelse, angst og fortvivelse med vilje til at lytte og være nærværende. I det rum gælder det om at give patienten mulighed for at udfolde egen tro og livssyn, men også om uopfordret at tage de eksistentielle og religiøse emner op.

Fællesnævner for livet

De rum betrædes på forskellig vis, men for mig handler det ofte om at gribe elementer fra patientens historie og finde fællesnævner i vores liv som en dør til samtalen. Det kan være et kors om halsen eller en spejdersangbog. Andre gange må jeg sætte mig ind i andre trosretninger for at kunne finde fælles begreber, som kan åbne døren til den fredgivende samtale eller bøn.

»» Hvad er kriteriet for en legitim kritik af alle former for religion? ««

Læs teologi – studér evangeliet

Udlændinge- og Integrationsministeriet har offentliggjort resultatet af en undersøgelse af ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres holdninger til religion. Af de sidstnævnte erklærede næsten hver anden, at det bør være forbudt at kritisere religion. Blandt etniske danskere delte hver femte den holdning.

[≡] Bent Hylleberg

[📷] Priscilla du Preez - Unsplash

Begrebet »religionskritik« er blevet et varmt emne. Problemstillingen indeholder to spørgsmål. Det ene lyder: Må »religion« kritiseres? Ja, selvfølgelig! Den slags kritik har baptister været genstand for i mange år. Både vores og andres udgaver af kristendom – og naturligvis også alle muslimernes tolkninger af

islam – må kritiseres. Forfølgelse på grund af religion er aldrig i orden, men at kunne kritisere religion er et sundhedstegn i et demokratisk samfund.

Udgangspunkt for kritikken

Det andet, langt vigtigere spørgsmål lyder: Hvad er kriteriet for en legitim kritik? Det er et svært spørgsmål. Udgangspunktet kan naturligvis aldrig være ens eget religiøse standpunkt. Men hvor finder vi et egnet kriterium,

som alle kan måles med? Et godt udgangspunkt er det centrale i Jesus' budskab – altså »evangeliet om Guds rige«. Med det som udgangspunkt kritiserede Jesus selv mange former for religion. Her møder vi også muligheden for en sund selvkritik.

Derfor lyder min opfordring: Læs teologi. Studér evangeliet! Og deltag i den aktuelle religionskritik med »evangeliet om Guds rige« som norm.

Roskilde har sendt stafetten til **Tølløse Baptistmenighed** med spørgsmålet:
»Hvilken betydning har jeres nye tilbygning fået for jer som menighed?«

Et åbent sted

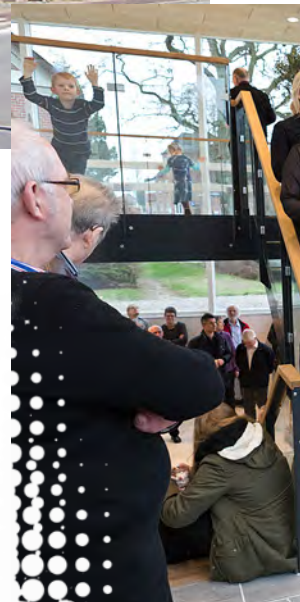
Der var mange tekniske grunde til at gå i gang med indgangspartiet, og kirken trængte også til i højere grad at signalere »kom indenfor«. Mange tanker, bekymringer og drøftelser ledte til byggeriet.

☰ Nikolaj Hyttel Schrøder

📷 Menighedens arkiv

I flere omgange er der blevet foreslået ændringer af kirkens oprindelige indgangsparti med den store trappe. Der var et stort behov for et vindfang, for hvirvelvinde gennem

» Kirken trængte til i højere grad at signalere »kom indenfor!«

indgangen har ofte resulteret i løse papirer over det hele. Endelig var der meget koldt om vinteren, og den store trappe var vanskelig for gangbesværede, og når en kiste skulle bæres ud. Rummet under kirketrappen bar præg af indtrængende fugt – også et problem, der skulle tages hånd om.

En svær opgave

Arkitektonisk var det en svær opgave. Hoveddøren ligger et par meter over terræn, og der er kort afstand til den befærdede vej gennem Tølløse.

Arkitekt Søren Grarup fra Tegnestuen DOMO i Brande havde løst lignende opgaver andre steder, og hans oplæg til menigheden blev vel modtaget. Alle de forskellige udfordringer var løst på en måde, som langt de fleste af menig-

hedens medlemmer tog til sig – vi var klar til at gå i gang. Blot skulle vi lige klare det med økonomien.

Økonomi og frivillighed

Prisen blev beregnet til knap 2.500.000 kr. Menigheden rådede selv over en sum penge efter salget af Seminariets kollegium, og medlemmer tegnede sig for store beløb. Sammen med et favorabelt lån fra Midsjællands menighed mindskede det byggelånet betragteligt.

Byggesummen forudsatte, at frivillige fra menigheden kunne udføre den del af arbejdet, som ikke krævede maskiner eller faglig indsigt.

Stor inspiration for menigheden

Byggeprocessen varede fra foråret 2013 og til festgudstjenesten i januar 2014. Det vigtigste

er, at vi har fået en kirke, som man kan se ind i og se ud af – et åbent sted, som i høj grad inviterer indenfor.

Hele processen blev en inspiration for menigheden. Vi samlede os om at løse en kæmpe opgave, og da resultatet stod færdigt, var der en rigtig stor og fælles glæde over resultatet.

Er alt så blevet bedre i Tølløse?

Nej ikke alt, men de nye rammer har inspireret til nye aktiviteter. Onsdag er KirkeCaféen åben. Enhver kan frit gå ind og se, hvad der sker, og være med, hvis det fænger. Programmet byder fx på bibelkundskab og foredrag om litteratur, historie og film. Kl. 15 er der kaffe for alle. Forud er der »kreativt værksted« og eftermiddagen slutter med fællesspisning. →

Kirkens fornyelse fandt sted i to omgange. I 2011 fyldte menigheden 150 år. I den anledning blev kirkeskibet moderniseret. Karl Heilesens mosaikrude i kirkens korparti – »Guds nådes sol« – har i flere år budt os velkommen. Nu blev de tunge bænkede sat ud til fordel for nye farverige stole. Ved indgangen kom der en lysglobe, der indbyder til at »tænde lys« og bede, når vi går ind i kirken. Karl Heilesens åbne »Opstandelseskors«, der hang forrest i kirken, blev flyttet for at skaffe plads til en ny skærm, der bl.a. bruges til salmeteksterne. Nu hænger korset på kirkens bagvæg, hvor det minder os om, at vi også tilhører den korsfæstede og opstandne Herre, når vi går fra kirke ud i hverdagen.

» Vi har fået en kirke, som man kan se ind i og se ud af – et åbent sted, som i høj grad inviterer indenfor. «

→ Familiekirken bruger det nye indgangsparti til undervisning, leg og hygge, og mange møder holdes i det store lyse rum.

Nye udfordringer

Det sidste år har menigheden været uden præst. Allan Ibsen tog imod kald fra Nørresundby-Vodskov menighed. Det chokerede naturligvis først, men menigheden kunne sende ham af sted med de bedste ønsker – og så tage fat på at løse de nye opgaver, der nu ligger foran.

Vi er menighed i en stationsby, som vores unge flytter fra i forbindelse med uddannelse

– uden at vende tilbage. Heldigvis er andre unge flyttet hertil, men det er en stor opgave at knytte kontakt til tilflyttere, som ikke har baptistmenigheden som deres førstevalg. Derfor ville vi gerne have en yngre præst, som kunne hjælpe os i den udfordring.

Det glæder os meget, at Christian

Bylund og hans familie har sagt ja til at være vores nye præstefamilie, og at vi har en dejlig kirke at mødes i og arbejde ud fra. Det er et meget stort håb, at den nye præstefamilie falder godt til.

Et spændende forløb fortsætter

Byggesagen med alle overvejelserne: Kan vi klare det? Kan vi betale det? Bliver det godt? Det frivillige arbejde med mursten, beton og maling – det klarede vi, og det var både udfordrende, spændende og skabte nyt fællesskab. Dér, hvor vi står lige nu, har vi meget godt at se tilbage på – og meget spændende at se frem til.

Hermed slutter vi serien »Menighedsstafetten«.

Den anden del af kirkens fornyelse fandt sted i 2012-2014, fordi kirken fyldte 70 år i 2013. På samme måde som kirkeskibet skulle tilbygningen også have et kunstnerisk udtryk med et budskab. Den nye skulptur i smedejern, der står i hjørnet til højre for den gamle indgangsdør, kan tolkes på flere måder. Den lægger op til tanker om Gud som Skaber af universet og til en samtale om, hvad der er centrum og periferi i den kristne tro. Den er lavet af Jørgen Pedersen, Ugerløse, og Rolf Hegedys projicerede den i grønne farver op på ét af de store vinduer ud mod hovedgaden i Tølløse.

På de store vinduer – i børnehøjde – ses Henning Aardestrup glade figur af barnet, der tager imod med åbne arme. Da kirken blev bygget i 1943, skete det efter en landsindsamling i alle menigheder. Kirken var aldrig blevet så stor i krigens tid uden en fælles indsats. Den skulle være »Ungdommens kirke« for alle menighedernes unge, der kom på Højskolen i Tølløse. »Barnet«, der nu bryder de store glasflader, fortsætter denne tankegang: I denne kirke mødes både gamle, unge og – selvfølgelig – børn! Her hører alle ældre hjemme, og her bliver vi – uanset alder – modtaget som Guds børn.

En jubilæumstanke

Den 27. oktober markerede vi 180-årsdagen for dåben af de første baptister i Danmark i 1839.

[≡] Bente Christa Hansen

[📷] Bent Lasse Hansen

Mødet med denne mindsten trækker stadig spor i mit liv. Modige mennesker handlede på deres tro og værdier. Gør vi stadig det?

Lersøparken var fuld af hundeløbere og motionsløbere, da jeg så »dåbsstenen« første gang. Det var nytårsaftensdag 2013, og vi skulle have billeder af mindstenen til Baptistkirkens 175-års jubilæum. Jeg havde læst om den, men det satte uventet mange tanker i gang at stå lige foran den.

»Det har været koldt at gå ud i søen og skulle under vandet for at blive døbt!«, tænkte jeg. Men det gjorde de – den lille flok, der blev de første danske baptister den 27. oktober for nu 180 år siden.

Tog konsekvenserne

I 1839 var det også en ulovlig handling (!) og lederen, P. C. Mønster, blev fængslet fem gange fra 1839-1845, i sammenlagt to år. Jeg er fuld af respekt for, at de turde handle på deres overbevisning og således var med til at bane vej for religionsfrihed i Danmark med Grundloven i 1849. De var ganske almindelige

mennesker, der handlede på deres tro på Gud – og tog konsekvenserne af deres handlinger. »Til grin for andre« er måske den tanke, jeg tumlede mest med efter besøget. For det var jo også dét, de var, de første der en mørk morgen gik ud til søen. »Døbere« eller »baptister« blev de kaldt i et forsøg på latterliggørelse.

Religionsfrihed – for alle

I dag har de navne en anderledes klang, men har vi større tolerance over for mennesker, der er anderledes end os? Baptister verden over har altid kæmpet for bl.a. religionsfrihed – for alle – også dem, vi er dybt uenige med. Kan vi fejre og respektere vores baptistforfædre (og -mødre) på bedre måde end ved fortsat at dele Guds kærlighed og evangeliet med andre mennesker?

Jeg har valgt det originale billede fra 2013 med graffiti og visne blade, for det minder mig om, at vi skal leve og omsætte vores tro i hverdagslivet.

I dag er dåbsstenen renset pænt, men de værdier, den minder om, er i forfald. Har vi trosfrihed for alle? Ser vi på alle mennesker med samme værdi, fordi vi alle er skabt i Guds billede?

Er du i nærheden af København, så besøg Lersøparken og se mindstenen for vores »pionerer« fra 1839. Tænk med taknemlighed over, hvor stor betydning deres mod og indsats fik for os som kristne i Danmark.

Nye præster og nye menigheder

Menneskene er mange. Temperaturen er høj. Stemningen er højtidelig. Forventningen er stor. Vi er til ordination af 42 præster i Burundi.

[] Morten Kofoed

[] Jonas Norgaard Mortensen

En varm søndag sidst i september er omkring 2.000 mennesker samlet til præsteordination i en af de store kirker i Burundis hovedstad Bujumbura. Baptistkirken i Burundi har stillet telte og scener op udenfor kirken i Ngagara, der danner rammen for dagens ordination. Der er gæster fra Tanzania, USA, Frankrig, Rwanda og altså Danmark.

Det er en stor festdag. I alt 42 præster skal ordineres. 28 af dem er uddannet fra præsteskolen i Rubura, hvor de blev færdige sidste sommer. Her har de gennemgået et to-årigt uddannelsesforløb og sideløbende været i praktik i deres hjemmenigheder. De resterende præster er akademikere, der har minimum en bachelorgrad fra universiteter i eller udenfor Burundi. De har deltaget i et to-årigt træningsforløb, hvor de har fået fyldt på med teologi og menighedsledelse.

140 selvstændige menigheder

Kirken i Burundi er meget engageret i mission, og evangelisation står højt på aktivitetslisten i de mange menigheder. Menighederne har derfor ofte en række menighedsplantninger tilknyttet modermenigheden. For at en menighedskreds kan blive selvstændig, kræves blandt andet, at de har en præst, og at de har løn til præsten i minimum seks måneder. Med de 42 nye præsters ordination er et tilsvarende antal menigheder nu blevet selvstændige. Så udover at glæde os over de nye præster, kan vi også glæde os over at være gået fra knap 100 menigheder til ca. 140 selvstændige menig-

»» Det er en stor festdag. I alt 42 præster skal ordineres. ««

heder. I slutningen af firserne var der under 20 selvstændige menigheder!

En stor festdag

Det har enorm betydning for et fattigt kirkesamfund at kunne fejre både nye præster og nye menigheder. Myndigheder, andre kirker og samarbejdspartnere lokalt og internationalt deltog i festligheden, og nogle fik lejlighed til at bringe hilsener.

Ombudsmanden i Burundi repræsenterede regeringen og talte om national enhed. Han takkede for baptistkirkens bidrag til fred i landet, til opbygning af demokrati og til at samle folket ved at undlade hård og upassende sprogbrug. En tydeligt politisk tale, der står i skarp kontrast til de problemer, landet for øjeblikket befinder sig i.

»Som faderen har sendt mig, sender jeg jer!«

Baptistkirken i Danmark fik også lov at bringe en hilsen. Vi talte om det lange samarbejde og de mange menneskelige relationer, der er

»» Det er et stort ansvar, der kræver tro, mod og tjenersind. ««

skabt siden 1928. Vi gav også de nye præster en symbolsk gave i form af en indbundet blok med en opmuntring til dem. Med ordene fra Johannes-evangeliet¹ mindede vi dem om, at de er sendt til verden, til deres menighed og til det folk, de skal tjene. Det er et stort ansvar, der kræver tro, mod og tjenersind. Vi er alle – som Jesus var det – sendt til at tjene vores næste og Gud. Jesus viste os vejen og endte med at betale den ultimative pris i sin kærlighed til os.

Festdag for præsternes koner

Kvinder kan endnu ikke blive ordineret i Burundis baptistkirke, men de har en stor og vigtig rolle i menigheden. Kvindenetværket i Danmark havde på kreativ vis sponseret festkjoler til alle og også betalt for et tredages kursus for de nye præstepar. Her blev de undervist i, hvordan de kan løse nogle af de mange opgaver, som præsteparrene og præstekonerne har.

Masser af udfordringer forude

Kaldet til at tjene lyder fortsat i det fattige land, og mange tager heldigvis imod kaldet. Det er ganske anderledes udfordringer

end dem, vi i et senmoderne velstandssamfund tumler med. I Burundi er der stadig faste pejlemærker i form af tradition, autoriteter, livserfaring og en næsten uimodsagt plads til kirken. Og det forpligter. Men samtidig er det et samfund i opbrud, forstået på den måde, at den stigende urbanisering og globalisering fører nyt med sig – og der stilles spørgsmål ved meget af det bestående. Med 42 nye præster og et tilsvarende antal nye menigheder er der håb for fremtiden.

¹ Johannes-evangeliet kap. 21, vers 20

Foragter ej de ringe dage

– sang Grundtvig

**På skift fortalte de deres menigheds
succeshistorie – så mange mennesker
til spisning hver uge, så mange døbte
på et år, så mange nye ansigter til
Alfakursus, så mange**

[≡] Søren P. Grarup

[📷] Unsplash

Meningen var god nok. Det skulle være til opmuntring og inspiration. Men jeg brød sammen i gråd. For jeg oplevede, at bagsiden af »så mange« var en udtalt ringeagt for det små, det svage, det døende. Og netop sådan var den menighed, jeg på det tidspunkt var en del af.

Så mange

Statistikkenes resultat med »så mange« kan benøve. Men Jesus talte aldrig om resultater, men om frugt – og det er en helt anden sag. Resultater er noget, man samler sammen, gemmer på, sammenligner, er stolt af og viser frem. Frugt er noget, træet kaster fra sig uden at vide, hvad der bliver af den – men på en eller anden måde bliver frugten til liv, bare et helt andet sted.

Min barndoms blommetræ

I mit barndomshjem havde vi et blommetræ. Det stod midt i køkkenhaven og gav ca. 3 blommer om året – og de blev ædt af hvepsene. Så skulle det fældes. Men det stod dog sommeren over. Og det år bar det blommer! – Så mange, at man næsten ikke kunne se bladene. Grenene begyndte at knække. De blev understøttet af stiger og stolper. Men en nat lød et brag ude fra haven, og næste morgen lå hele blommetræskronen i flere afdelinger blandet med knækkede stiger og stolper på jorden oven i radiser og rødbeder. Der var rigeligt med blommer til os selv, til alle naboer og venner og til hvepsene. Blommetræet var slut – men det havde båret frugt!

Rodnet, krone og frugt ...

Vidste du for resten, at sådan et frugttræ fylder otte gange mere under jorden end over jorden – og rodens overflade er 250 gange større end kronens overflade med alle bladene. De størrelsesforhold mellem det synlige og det skjulte liv må til, for at træet kan bære frugt. Det kan man let glemme i jagten på resultater.

Nu kunne det være fristende at binde en konkluderende sløjfe på disse spredte glimt – men det må du selv gøre, kære læser.